

RAZVRSTITEV V ZAVAROVALNO OSNOVO – POSLOVODNA OSEBA

Pojasnilo DURS, št. 4210-13515/2011-2, 10. 6. 2011

Zavezanec sprašuje, kako v novo zavarovalno osnovo razvrstiti zavarovanca po zavarovalni podlagi 040, ki je do 30. 9. 2010 obračunaval prispevke za socialno varnost od izplačane plače, na REK-1 obrazcu, od 1. 10. 2010 dalje pa prispevke za socialno varnost obračunava od zavarovalne osnove v višini najnižje pokojninske osnove, na OPSVL obrazcu. Zanima vas ali se pri uvrstitvi v zavarovalno osnovo upošteva tudi izplačilo po poslovodni pogodbi ali le izplačilo dividend.

V nadaljevanju pojasnujemo.

Pri uvrstitvi v zavarovalno osnovo zavarovanca po zavarovalni podlagi 040 se upoštevajo zneski vseh bruto dohodkov iz zaposlitve po Zakonu o dohodnini – ZDoh-2 (Uradni list RS, št. 13/11 – UPB7), ki jih je zavarovanec v preteklem davčnem letu prejel za vodenje poslovnega subjekta, pri katerem izpolnjuje pogoji za obvezno zavarovanje po zavarovalni podlagi 040. To pomeni, da se upošteva tako znesek bruto plače kot tudi znesek dohodka, prejetega po pogodbi o poslovođenju ter morebitni drugi dohodki iz naslova vodenja poslovnega subjekta. Dohodki, prejeti na podlagi lastništva družbe, se pri tem ne upoštevajo.

Skladno s prvim odstavkom 209. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju – ZPIZ-1 (Uradni list RS, št. 109/06 – UPB4 s sprem.) se zavarovalna osnova za samozaposlene osebe in kmete določi glede na doseženi dobiček zavarovanca, v katerem niso upoštevani obračunani prispevki za obvezno zavarovanje ter znižanje in povečanje davčne osnove, razen razlike v obrestih, skladno z zakonom, ki ureja dohodnino.

Po drugem odstavku 209. člena ZPIZ-1 se uvrstitev v zavarovalno osnovo določi na podlagi zadnje odmerne odločbe o davku iz dejavnosti oziroma zadnjega obračuna akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti oziroma zadnje odločbe o odmeri dohodnine in glede na podatke o povprečni plači oziroma minimalni plači za leto, na katero se nanaša akontacija dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti. Kot povprečna plača iz tega člena se šteje zadnji objavljeni podatek Statističnega urada Republike Slovenije.

Podrobneje postopek uvrstitve v zavarovalne osnove določa Pravilnik o postopku za razvrščanje v zavarovalne osnove (Uradni list RS, št. 49/06 in 38/07, v nadaljevanju: pravilnik). V tretjem odstavku 2. člena tega pravilnika je določeno, da se uvrstitev v zavarovalno osnovo za zavarovance iz drugega odstavka 15. člena ZPIZ-1 (zavarovance po zavarovalni podlagi 040) določi na podlagi odločbe o odmeri dohodnine in glede na podatke o povprečni oziroma minimalni plači za leto, na katero se nanaša odločba o odmeri dohodnine. Skladno s petim odstavkom 2. člena pravilnika se za tega zavarovanca zavarovalna osnova določi glede na doseženi dobiček, ki je ugotovljen na podlagi odločbe o odmeri dohodnine brez upoštevanja prispevkov za socialno varnost ter brez olajšav skladno z zakonom, ki ureja dohodnino.

Skladno s 6. členom pravilnika je doseženi dobiček za zavarovanca po zavarovalni podlagi 040 iz odločbe o odmeri dohodnine ugotovljen dohodek, ki ga je zavarovanec dosegel kot poslovodna oseba. V navedeni dohodek se štejejo vsi dohodki, ki jih prejme zavarovanec kot poslovodna oseba za vodenje poslov družbe oziroma zavoda, torej vsi aktivni dohodki, ki jih prejme od subjekta, ki ga vodi. Ne štejejo pa se dohodki, ki jih zavarovanec – poslovodna oseba prejme od subjekta, ki ga vodi, iz naslova lastništva v tem subjektu.

Pri ugotovitvi dohodka za razvrstitev v zavarovalno osnovo se upoštevajo bruto dohodki

iz zaposlitve po ZDoh-2, prejeti od subjekta, pri katerem zavarovanec izpolnjuje pogoje za zavarovanje po zavarovalni podlagi 040, razen povračil stroškov do predpisane višine. Upoštevajo se torej plača, nadomestila plače in drugi prejemki iz zaposlitve – kot so primeroma prejemki, prejeti za vodenje poslovnega subjekta na podlagi poslovnega razmerja – vključno z bonitetami, povračili stroškov nad predpisano višino ter morebitnimi drugimi prejemki. Če zavarovanec pri več poslovnih subjektih izpolnjuje pogoje za zavarovanje po zavarovalni podlagi 040, se upoštevajo navedeni dohodki zavarovanca pri vseh teh poslovnih subjektih.

Zavarovanec – poslovodna oseba sam obračunava in plačuje prispevke, prav tako se v novo zavarovalno osnovo razvrsti sam v obračunu prispevkov za socialno varnost (OPSVL obrazec). Skladno z 9. členom pravilnika se uvrstitev v novo zavarovalno osnovo na podlagi zadnje prejete odločbe o odmeri dohodnine določi za mesec po mesecu, v katerem je bila odločba o odmeri dohodnine vročena.